

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa predkladá s cieľom vykonať transpozíciu a implementáciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2041 z 19. októbra 2022 o primeraných minimálnych mzdách v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2022) (ďalej len „smernica“), ako aj s cieľom zvýšiť mieru pokrytia kolektívnym vyjednávaním, kvalitu sociálneho dialógu a upraviť niektoré aktuálne pracovnoprávne otázky, ktoré sú predmetom záujmu zamestnávateľov, zamestnancov a štátu.

Návrh zákona vytvára rámec pre primeranosť zákonných minimálnych miezd na účely dosiahnutia dôstojných životných a pracovných podmienok a podporu kolektívneho vyjednávania o stanovovaní miezd.

Navrhuje sa:

- obnoviť pôvodne stanovenú výšku automatu určovania mesačnej minimálnej mzdy na úrovni 60 % z priemernej mesačnej mzdy, ktorá bola v čase pandémie znížená o 3 percentuálne body,
- ustanoviť pravidlá pre posúdenie kritérií pre ustanovenie minimálnej mzdy z hľadiska požiadavky na primeranosť ustanovenej minimálnej mzdy.

S cieľom transponovať a implementovať smernicu, navrhuje sa zmeniť a doplniť zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov a upraviť proces vytvorenia a aktualizácie akčného plánu na podporu kolektívneho vyjednávania, ak miera pokrytia kolektívnym vyjednávaním je menej ako 80 % s cieľom zvýšenia jeho pokrytia.

S cieľom zvýšenia miery pokrytia zamestnancov kolektívnym vyjednávaním a kolektívnymi zmluvami sa navrhuje opätovne zaviesť právnu úpravu záväznosti reprezentatívnej kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa aj na ďalších zamestnávateľov v odvetví alebo v časti odvetvia, ktorá bola účinná do 28. februára 2021 a bola zrušená novelou Zákonníka práce č. 76/2021 Z. z. Návrh zákona vychádza z odporúčania Medzinárodnej organizácie práce č. 91 o kolektívnych zmluvách a rešpektuje nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 31/2015 zo 16. marca 2016 publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 186/2016 Z. z. V tejto súvislosti sa navrhuje novelizovať aj zákon č. 162/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov a zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

S cieľom zvýšiť záujem o činnosť sprostredkovateľov a rozhodcov, ako aj kvalitu tejto činnosti, a tým aj podporiť kolektívne vyjednávanie a uzatváranie kolektívnych zmlúv, navrhuje sa v zákone č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov a v zákone č. 103/2007 Z. z. o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o tripartite) v znení neskorších predpisov spresniť pravidlá o ich odmeňovaní, valorizovať odmeny a nastaviť mechanizmus ich automatickej valorizácie vo väzbe na rast priemernej mzdy.

S cieľom zvýšiť predvídateľnosť podnikateľského prostredia a vzhľadom na automatický vzorec pre určenie súm stravného a súm základných náhrad za používanie cestného motorového

vozidla upravený v zákone č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, sa navrhuje podobne ako pri sume minimálnej mzdy informovať zamestnávateľov a zamestnancov o zvýšení predmetných súm uverejnením oznamu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky v dostatočnom časovom predstihu.

Z dôvodu opakujúcich sa požiadaviek z praxe a s cieľom spresnenia práv zamestnanca a povinností zamestnávateľa sa navrhuje v zákone č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov spresniť právnu úpravu používania cestného motorového vozidla zamestnanca na pracovnej ceste, pokiaľ ide o preukázanie a úhradu výdavkov, ktoré sa týkajú pohonných látok a zaviesť tam, kde je to potrebné, osobitné pravidlá pre elektrovozidlá a plug-in hybridné vozidlá.

Účinnosť zákona sa navrhuje od 1. novembra 2024 okrem čl. I druhého bodu a piateho bodu § 9d, čl. II, čl. III bodov 1 až 11, bodu 13 § 32ac a bodu 14, čl. IV, čl. V bodov 1 až 8 a bodu 9 § 38i a 38j a čl. VI, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2025.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná (najmä Európska sociálna charta - revidovaná, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Dohovor Medzinárodnej organizácie práce č. 98 o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať, Dohovor Medzinárodnej organizácie práce č. 154 o podpore kolektívneho vyjednávania) a s právom Európskej únie.

Návrh zákona nebude mať vplyv na životné prostredie, na informatizáciu spoločnosti, na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a na služby verejnej správy pre občana. Vplyvy návrhu zákona na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie a sociálne vplyvy sú uvedené v doložke vybraných vplyvov.